

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE**Uhićeno 13 osoba zbog nezakonitog odlaganja
35 000 tona opasnog otpada**

Kriminalci zaradili najmanje 4 milijuna eura nezakonitim odlaganjem medicinskog i opasnog otpada iz Italije, Slovenije i Njemačke u Hrvatskoj

Hrvatska tijela za provedbu zakona su 13. veljače 2025. uhitila 13 osoba osumnjičenih za sudjelovanje u mreži kaznenih djela protiv okoliša. Europol smatra glavne osumnjičene, dva hrvatska državljana, metama visokog rizika i vjeruje da su organizirali nezakonit uvoz opasnog otpada iz Italije, Slovenije i Njemačke u Hrvatsku. Umjesto da su propisno obradili i odložili otpad, istraga pokazuje da su ga samo zakopali ili bacili na najmanje tri lokacije. Procjenjuje se da je najmanje 35 000 tona otpada nezakonito odložena na taj način, te su kriminalci ostvarili dobit od najmanje 4 milijuna eura.

Vjeruje se da je kriminalna mreža zlouporabom infrastrukture zakonitih poslovnih subjekata uspjela nezakonito trgovati otpadom iz zemalja porijekla, većinom iz Italije, i odlagati ga na krajnjem odredištu u Hrvatskoj. U tu svrhu, kriminalna mreža oslanjala se na zakonite tvrtke u Italiji, kao i na prijevozne tvrtke ili druge zakonite poslovne subjekte u Italiji i Hrvatskoj. Laboratorijska analiza pokazuje da se nezakonito odloženo smeće, koje su kriminalci lažno prijavili kao plastični otpad za reciklažu, zakonski smatra opasnim otpadom. Hrvatska nadležna tijela vjeruju da je kriminalna mreža također nezakonito zakopavala i bacala medicinski otpad hrvatskih tvrtki.

Krivotvoreni dokumenti ključni za dobit

Kriminalne mreže uključene u trgovanje otpadom iskorištavaju prednost visokih troškova obrade, posebno za opasni otpad. U ovom slučaju način djelovanja bio je da se osigura pobjeda u natječajnim postupcima za obradu otpada u Italiji nudeći niže cijene od ostalih ponuditelja na zakonitom tržištu. Nakon dobivanja ugovora hrvatska kriminalna mreža prevozila bi otpad u Hrvatsku bez prethodne obavezne obrade. Kako bi zaobišli potrebnu suglasnost odredišne zemlje, kriminalci su krivotvorili dokumente kojima su proglasili da je otpad namijenjen samo za reciklažu, prikrivajući na taj način njegovu pravu narav. Odlaganjem medicinskog ili opasnog otpada u Hrvatskoj koji ni na koji način nije obrađen, kriminalna mreža uštedjela je na

Europol informiranje javnosti

troškovima povezanim s tom procedurom i na taj si je način razliku novaca spremila u džep.

Ogromna dobit, nizak rizik i nepopravljiva šteta

Trgovanje otpadom je nezakonita aktivnost koja omogućuje kriminalnim mrežama ostvarivanje ogromne dobiti uz relativno nizak rizik. Nezakonito odlaganje otpada često uzrokuje nepopravljivu štetu okolišu zagađivanjem tla, vode i zraka. Ovi zločini često idu ruku pod ruku s krivotvorenjem dokumenata ili financijskim kriminalom poput pranja novca ili korupcije. Tijekom akcijskog dana službenici su na licu mjesta zaplijenili elektroničke uređaje, mobilne telefone i dokumente koji podliježu daljnjoj istrazi.

Europol je podržao istrage koje su provodila nacionalna tijela za provedbu zakona i agencije za zaštitu okoliša. Europolovi stručnjaci za kaznena djela protiv okoliša koordinirali su operaciju održavanjem koordinacijskih i operativnih sastanaka kao i pružanjem analitičke podrške. Na akcijski dan Europolovi stručnjaci su nadležnim tijelima pružili podršku u stvarnom vremenu.

Sudjelovale su sljedeće zemlje:

Hrvatska: Uprava kriminalističke policije (Služba općeg kriminaliteta)

Italija: Carabinieri - Zapovjedništvo za zaštitu okoliša i energetske sigurnost (Comando Tutela Ambientale e Sicurezza Energetica)

Slovenija: Kriminalistična policija